

*Stk. 5.* Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om tilkendelse af pension efter stk. 3, nr. 2 og 3.

*Stk. 6.* Alderen på det tidspunkt, hvor en førtidspensionssag påbegyndes, eller hvor der er ansøgt om pension efter §§ 16 og 21, er afgørende for, hvilken pension der kan tilkendes. Er de øvrige betingelser for tilkendelse først opfyldt på et senere tidspunkt, er det alderen på dette tidspunkt, der er afgørende for, hvilken pension der kan tilkendes.

*Stk. 7.* Efter det fyldte 60. år kan pension uden pensionistens samtykke hverken frakendes eller nedsættes til lavere form for pension, jf. § 13. Dette gælder dog ikke for invaliditetsydelse og bistands- og plejetillæg.

**§ 15.** Tilkendelse af pension efter § 14, stk. 1 og 2 og stk. 3, nr. 1 og 2, er betinget af, at erhvervsevnen varigt er nedsat på grund af fysisk eller psykisk invaliditet. Med henblik på pension efter § 14, stk. 3, nr. 2, skal der dog også lægges afgørende vægt på andre omstændigheder, der klart viser, at erhvervsevnen hos en ansøger, som ikke har andre forsørgelsesmuligheder, er varigt nedsat. Der kan i helt ekstraordinære tilfælde tilkendes pension efter § 14, stk. 3, nr. 2, uden at nedsættelsen af erhvervsevnen skyldes helbredsmæssige forhold.

*Stk. 2.* Tilkendelse af førtidspension efter § 14 forudsætter, at alle aktiverings-, revaliderings- og behandlingsmæssige samt andre foranstaltninger, der kan forbedre erhvervsevnen, har været afprøvet, og at erhvervsevnen ikke varigt kan forbedres.

*Stk. 3.* Ved bedømmelsen af, i hvilket omfang erhvervsevnen er nedsat, skal der foretages en sammenligning mellem den indtægt, som den pågældende skønnes at kunne opnå ved et arbejde, der svarer til pågældendes kræfter og færdigheder, og som under hensyn til uddannelse og tidligere virksomhed kan forlanges af den pågældende, og den indtægt, som personer med lignende uddannelse normalt opnår i samme egn. Der skal endvidere tages hensyn til alder, livsstilling, bopæl og beskæftigelsesmuligheder og til sådanne andre omstændigheder, der i det enkelte tilfælde findes at burde tillægges vægt.

*Stk. 4.* Socialministeren fastsætter nærmere regler om vurderingen af erhvervsevnenedsættelsen for personer, der ikke kan anses for hidtil at have været fuldtidsbeskæftigede.

### Særlige tillæg

**§ 16.** Bistandstillæg kan tilkendes personer i alderen fra 18 til 65 år sammen med pension. Tillæg kan tilkendes personer, der er blinde eller stærkt svagsynede, eller hvis invaliditet medfører, at pågældende stadig må have personlig bistand af andre.

*Stk. 2.* Plejetillæg kan tilkendes i stedet for bistandstillæg, hvis invaliditeten kræver vedvarende pleje eller tilsyn, der gør det nødvendigt, at der stadig er en anden person til stede.

**§ 17.** Der ydes personligt tillæg til betaling af varmeudgifter. Socialministeren fastsætter nærmere regler herom, herunder om egenbetaling. Socialministeren fastsætter endvidere regler om, at kommunalbestyrelsen kan yde varmetillæg med et højere beløb end fastsat i reglerne efter 2. pkt.

*Stk. 2.* Personligt tillæg kan udbetales til pensionister, hvis økonomiske forhold er særlig vanskelige. Kommunen træffer afgørelse herom efter en nærmere konkret og individuel vurdering af pensionistens økonomiske forhold.

*Stk. 3.* Ud over personligt tillæg efter stk. 1 ydes der til pensionister uanset deres økonomiske forhold et tillæg til udgifter til petroleum, når anvendelse af petroleum i dunke på højst 10 l er en nødvendig opvarmningsform i deres bolig. Tillægget svarer til afgiften på petroleum i henhold til lov om energiafgift af mineralolieprodukter m.v. og lov om kuldioxidafgift af visse olieprodukter med tillæg af merværdiafgift og kan højst ydes for 2.000 l petroleum i dunk om året pr. husstand.

*Stk. 4.* Personligt tillæg efter stk. 1-3 kan tidligt ydes med virkning fra det tidspunkt, hvor pensionen efter §§ 14 og 16 er tilkendt.

**§ 18.** Der ydes helbredstillæg til betaling af pensionistens egne udgifter til ydelser, som den offentlige sygesikring yder tilskud til efter lov om offentlig sygesikring, jf. dog stk. 2. Tillægget beregnes i forhold til 85 pct. af pensionistens egen andel af udgiften.

*Stk. 2.* Helbredstillæg ydes ikke til betaling af pensionistens egen udgift til ydelser efter § 6, stk. 4, § 8 a og § 17 i lov om offentlig sygesikring.

*Stk. 3.* Til pensionister, der har valgt sikringsform 2 (gruppe 2-sikrede) efter lov om offentlig sygesikring, ydes helbredstillægget til betaling af udgifter til ydelser efter §§ 8 og 9 i lov om of-